



สารบัญ

บทความ	หน้า
คุณภาพของผู้นำทางการพยาบาลสำหรับโรงพยาบาลตึงตูดใจ ตามการรับรู้ของผู้บริหารการพยาบาลระดับต้น โรงพยาบาลภาคีรัฐ สุภาภรณ์ ศรีฟ้า, เอี่ยมพร จันทร์หอม, เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย และวัฒน์ย์ ปานจินดา	10-20
รูปแบบการจัดการดูแลที่บ้านสำหรับผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชนเขตเมือง ณรงค์ สุกใส, สงครามชัยย์ ลีทองดีศกุล และสุรศักดิ์ เทียบฤทธิ์	21-33
ความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเองและผลกระทบทางจิตใจของสตรีตั้งครรภ์ในสถานการณ์การระบาดของ โรคโควิด -19 (COVID-19) รัตนภรณ์ นิวาसानนท์, ภัทรพร อรัณยภาค และวารุณี เพ็โร	34-48
ผลของการใช้แผนการดูแลของสหสาขาวิชาชีพในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองโป่งพองต่อจำนวนวันนอน ค่าใช้จ่าย ภาวะแทรกซ้อน และความพึงพอใจของผู้ดูแลและสหสาขาวิชาชีพ จรรยาลักษณ์ ป็องเจริญ, รสริน จีวรธรรมวิไล, รุ่งนิภา จำงทอง, บังอร กลั่นสุภา และศมีนา สุวรรณประทีป	49-68
ผลการใช้นวัตกรรมนุ่นมือโรมาคลายเครียดสำหรับนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยสยาม สุกฤตา ตะการีย์, พิชามรณ์ จันทร์นกุล, อรทิพา ส่องศิริ, ธัญลักษณ์วีดี ก้อนทองถม, และธัญญลักษณ์ ดีชาติธนากุล	69-82
การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 2 ต่อผลการเรียนของ นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปี 4 รุ่นที่ 36 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม วิไลลักษณ์ เผือกพันธ์, อรุณี ศรีสุยง และศิริพร ภูษี	83-91
บทบาทพยาบาลในการคัดกรองผู้สูงอายุภาวะหัวใจล้มเหลวเฉียบพลันที่มีมารับบริการห้องฉุกเฉิน พงศศักดิ์ ธรรมกุลศักดิ์ และสุรศักดิ์ มุลศรีสุข	92-100





วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้วิชาการด้านสุขภาพ
2. เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ ข่าวสาร ความคิดเห็น และประสบการณ์ด้านการพยาบาลและการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้ร่วมวิชาชีพ สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

กำหนดออกวารสาร ทุก 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ) มกราคม – มิถุนายน, กรกฎาคม – ธันวาคม

สำนักงาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

38 ถนนเพชรเกษม ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160

โทร 0-2457-0068 ต่อ 5203, 5216 โทรสาร 0-2457-0068 ต่อ 5216

อีเมล jsiamns@siam.edu

กองบรรณาธิการวารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทิพา ส่องศิริ

มหาวิทยาลัยสยาม

กองบรรณาธิการ

- | | |
|---|-------------------------------------|
| 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัทรพร อรัณยภาค | มหาวิทยาลัยสยาม (บรรณาธิการ) |
| 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัสดาว เรโนลด์ | มหาวิทยาลัยสยาม (ผู้ช่วยบรรณาธิการ) |
| 3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศนิกันต์ ศรีมณี | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือเอกหญิง ดร.วิภาณันท์ ม่วงสกุล | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วารุณี เพ็ชร | มหาวิทยาลัยสยาม (ผู้ช่วยบรรณาธิการ) |
| 6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กำไลรัตน์ เย็นสุจิตร์ | เจ้าหน้าที่บ้านาญ สภาภาษาชาวไทย |
| 7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาพร จินันท์พญา | สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา |
| 8. อาจารย์นาถสุดา โชติวัฒนากุลชัย | สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา |
| 9. อาจารย์เนตดา วงศ์ทองมานะ | สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา |
| 10. นาวาตรีหญิง ดร.ยุวดี วงษ์แสง | วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ |
| 11. อาจารย์ เรือเอกหญิงนิษา วงษ์ชาญ | มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช |
| 12. ดร.ทิวาภรณ์ เฉลิมพิชัย | มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 13. อาจารย์ปทุมทิพย์ อุดลวัฒน์ศิริ | มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ |
| 14. อาจารย์พัชรี รัศมีแจ่ม | มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ |

- | | |
|-------------------------------------|--|
| 15. ดร.ไพรินทร์ นิชาโชติสฤกษ์ | วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ |
| 16. ดร.นิชาภา พัฒนวนิชกุล | มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย |
| 17. อาจารย์อนันต์ตรี สมิตินราเศรษฐ์ | มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย |
| 18. ดร.ปรียธิดา ชลศึก์เสนีย์ | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 19. ดร.สุวรรณา เชียงขุนทด | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 20. ดร.วราภรณ์ คำரச | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 21. ดร.ณิชมล ขวัญเมือง | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 22. อาจารย์สุจิตราภรณ์ ทับครอง | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 23. อาจารย์สุธิดา ดีหนู | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 24. อาจารย์ขวัญเรือน กำวิตุ | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 25. อาจารย์ธัญลักษณ์วีดี ก้อนทองถม | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 26. อาจารย์นฤมล อังศิริศักดิ์ | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 27. อาจารย์รัฐกานต์ ขำเขียว | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 28. อาจารย์ศิรินา สันพัฒางาน | มหาวิทยาลัยสยาม |
| 29. อาจารย์รัตนภรณ์ คำทะเนตร | มหาวิทยาลัยสยาม |

ฝ่ายจัดการทั่วไป

1. พันจ่าเอก ดร.กมลเดชา ชาญเบญจพิภู มหาวิทยาลัยสยาม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมฤดี ชื่นกิติญาณนท์ มหาวิทยาลัยสยาม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

- | | |
|--|-------------------------------|
| 1. ศาสตราจารย์ ดร.วีณา จีระแพทย์ | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 2. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทิพย์ สิริธรงค์ศรี | มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช |
| 3. รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ | มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 4. รองศาสตราจารย์ ดร.ปรางทิพย์ ฉายพุทธ | มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 5. รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉราพร สีหิรัญวงศ์ | มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 6. รองศาสตราจารย์ พัสมณห์ คุ้มทวีพร | มหาวิทยาลัยมหิดล |
| 7. รองศาสตราจารย์ พ.ต.อ.หญิง ดร.ทิพย์ฉ่มพร เกษโกมล วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ | |
| 8. รองศาสตราจารย์ ดร.บำเพ็ญจิต แสงชาติ | มหาวิทยาลัยขอนแก่น |
| 9. รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร กันทรดุษฎี เตรียมชัยศรี มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา | |
| 10. รองศาสตราจารย์ ดร.สุลี ทองวิเชียร | มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี |



11. รองศาสตราจารย์ ดร.อังคินันท์ อินทรกำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
12. รองศาสตราจารย์ ดร.อัจจรา ประเสริฐสิน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
13. รองศาสตราจารย์ ดร.นวัสนันท์ วงศ์ประสิทธิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
14. รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เตียววิศเรศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
15. รองศาสตราจารย์ พรศิริ พันธสี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
16. รองศาสตราจารย์ เยาวเรศ สมทรัพย์ มหาวิทยาลัยพายัพ
17. รองศาสตราจารย์ นพ. เอกชัย โควาวิสารัช มหาวิทยาลัยสยาม
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญใจ อำนาจสัตย์เชื้อ มหาวิทยาลัยมหิดล
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทิมา ฤกษ์เลื่อนฤทธิ์ มหาวิทยาลัยมหิดล
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผจงจิต ไกรถาวร มหาวิทยาลัยมหิดล
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤดี ปุ่บบางกะดี มหาวิทยาลัยมหิดล
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน รัตนะมงคลกุล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร.อมรรักษ์ งามสวย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรียกมล รัชกุล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารี กังใจ มหาวิทยาลัยบูรพา
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุขศิริ ประสมสุข มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พล.ร.ต.หญิง ดร.สุภัทรา เอื้อวงศ์ มหาวิทยาลัยสยาม
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรทิพา ส่องศิริ มหาวิทยาลัยสยาม
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัสดาว เรโนลด์ มหาวิทยาลัยสยาม
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุสารี ประคินกิจ มหาวิทยาลัยสยาม
31. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา มัททวางกูร มหาวิทยาลัยสยาม
32. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชณี นามจันทรา มหาวิทยาลัยรังสิต
33. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาพร จินันทุยา สถาบันการพยาบาลศรีสวรินทิรา
34. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีณัฐ พุ่มมณี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
35. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวาโทหญิง วัชรพร เชยสุวรรณ วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
36. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริพร พูลรักษ์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
37. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา สุทธิเนียม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
38. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรนนท์ วิศาลสกุลวงษ์ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
39. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญอรุณ ปรีดีติติก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
40. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิตต์ระพี บุรณศักดิ์ มหาวิทยาลัยมหิดล



41. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิมพกา ปัญญาใหญ่ มหาวิทยาลัยพายัพ
42. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤตกา ธรรมรัตน์กุล สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
43. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิลาวัลย์ ไทรโรจน์รุ่ง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
44. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วารุณี เพ็โร มหาวิทยาลัยสยาม
45. ดร.ไพรินทร์ ณิชโชติสกุลย์ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ
46. ดร.พุทธรธรรม ชูเชิด วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ
47. นาวาเอกหญิง ดร. ธนพร แยมสุดา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
48. นาวาตรีหญิง ดร.ยุวดี วงษ์แสง วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
49. นาวาโทหญิง ดร.พุทชชาติ เจริญศิริวิไล วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ
50. ดร.จิตรลดา พิริยศาสน์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
51. ดร.ชรินทร์ ขวัญเนตร มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
52. ดร.ลดาวลัย พันธุ์พาณิชย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
53. ดร.จารุณี สรภกช มหาวิทยาลัยขอนแก่น
54. ดร.สุลีมาศ อังศุเกียรติถาวร มหาวิทยาลัยสยาม
55. ดร.สุวรรณา เชียงขุนทด มหาวิทยาลัยสยาม
56. ดร.จวีร์วรรณ มณีแสง มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
57. ดร.ปทุมทิพย์ อุดลวัฒน์ศิริ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
58. ดร.รัชดา พ่วงประสงค์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
59. ดร.พิมสิริ ภูศิริ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
60. ดร.วาริรัตน์ จิตติถาวร มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
61. ดร.สิตานันท์ ศรีใจวงศ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์
62. ดร.จิรพรรณ โพธิ์ทอง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี
63. ดร.พรฤดี นิธิรัตน์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
64. ดร.หทัยรัตน์ บุษยพรรณพงศ์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท
65. ดร.สุมลา พรหมมา โรงพยาบาลบางปะกง



การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 2 ต่อ
ผลการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปี 4 รุ่นที่ 36 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

Development of Teaching and Learning in Maternal Nursing and Midwifery 2 on the
Results for the 4th Bachelor of Nursing Students, 36th Generation,
Srimahasarakham Nursing College

Received: September 5, 2022

Revised: March 4, 2023

Accepts: March 20, 2023

วิไลลักษณ์ เผือกพันธ์ (พย.ม)¹

Wilailak Phuakphan (M.NS)

อรุณี ศรีสุยง (พย.ม)², ศิริพร ภูษี (พย.บ)³

Arune Srisuying (M.NS), Siriporn Phusee (B.N.S.)

บทคัดย่อ

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติการพยาบาล และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการให้บริการในระบบสุขภาพ เพื่อสนองตอบความต้องการของสังคม ทั้งบุคคลปกติ บุคคลที่เจ็บป่วยและครอบครัว รวมทั้งชุมชน ซึ่งวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 2 เป็นวิชาเฉพาะที่กลุ่มวิชาการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ จัดสำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 มีลักษณะรายวิชาคือให้นักศึกษามีความรู้ในการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อนในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอดและระยะหลังคลอด โดยออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายวิธี ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย (Lecture) การอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation-Based Learning: SBL) และมอบหมายงานแผนที่ความคิด (Mind Mapping) ซึ่งบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการพัฒนาการเรียนการสอน สรุปและข้อเสนอแนะเพื่อจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ 2 อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน, ผลการเรียน, รายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ 2

¹พยาบาลวิชาชีพ(ด้านการสอน) ชำนาญการ กลุ่มวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม, Thailand

²พยาบาลวิชาชีพ(ด้านการสอน) ชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม, Thailand

³พยาบาลวิชาชีพ(ด้านการสอน) ปฏิบัติการ กลุ่มวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม, Thailand

Corresponding Author: wilailak@smnc.ac.th



Abstract

Nursing is a profession that employs both the science and art of nursing practice and is essential to providing services in the health system to meet the needs of society, both healthy people and people with health problems and their families and communities. Maternal and newborn nursing and midwifery 2 is a specific subject in the maternal and newborn nursing and midwifery Department, organized for the 4th year Bachelor of Nursing Students. The course characteristics are to provide students with knowledge in maternal nursing, newborn nursing and midwifery with risks and complications during pregnancy, labor and postpartum stages. It has a variety designed for teaching and learning activities, including lectures, group discussions, Simulation-Based Learning (SBL) and mind mapping. This article aims to present the development of teaching and learning, summary, and recommendations to provide academic instruction maternal and newborn nursing and midwifery 2 that will be useful for further teaching management.

Keywords: Development of teaching and learning, Academic Performance, Courses of maternal and newborn nursing and midwifery 2

ความเป็นมาและความสำคัญ

วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติการพยาบาล และมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการให้บริการในระบบสุขภาพ เพื่อสนองตอบความต้องการของสังคม ทั้งบุคคลปกติ บุคคลที่เจ็บป่วยและครอบครัว รวมทั้งชุมชน วิชาชีพพยาบาลมีความเชื่อมโยงโดยตรงต่อภาวะสุขภาพและความปลอดภัยของชีวิตประชาชน การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงมีจุดเน้นที่สำคัญคือการฝึกให้ผู้เรียน คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น สามารถคิดวิเคราะห์และเลือกสิ่งที่เหมาะสม มีทักษะในการแก้ปัญหาได้ (พิมพ์พัฒน์ จันทร์เทียน, ทัดติยา นครไชย, จุริภรณ์ เจริญพงศ์, สัมพันธ์ มณีรัตน์ และ ดวงทิพย์ อนันต์ศุภมงคล, 2562)

ในปัจจุบันวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 ซึ่งมีวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 2 เป็นวิชาเฉพาะที่กลุ่มวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ จัดสำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 4 มีลักษณะรายวิชาคือให้นักศึกษามีความรู้ในการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อนในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอดและระยะหลังคลอด ซึ่งคณาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม ได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนและให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายวิธีเพื่อให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอดและระยะ



หลังคลอด โดยใช้กระบวนการพยาบาลในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมบนพื้นฐานทฤษฎีการดูแลด้วยความเอื้ออาทรด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติการสร้างเสริม ป้องกัน รักษา บำบัด บรรเทาอาการและฟื้นฟูสุขภาพในระยะตั้งครรภ ระยะเวลาคลอดและระยะหลังคลอด เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์โดยไม่ละเมิดสิทธิของผู้ป่วย (วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม, 2564)

การจัดการเรียนการสอนในปี การศึกษา 2561-2564 ที่ผ่านมามีผลการเรียนอยู่ในระดับ B+ คือ ร้อยละ 18.00, 24.82, 19.40 และ 39.73 ตามลำดับ และผลการเรียนอยู่ในระดับ A ร้อยละ 4.00, 5.11, 2.98 และ 10.96 ตามลำดับ (อรุณี ศรีสุยั้ง และ วิไลลักษณ์ เผือกพันธ์, 2564) ซึ่งพบว่าระดับผลการเรียนเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยในปีการศึกษา 2564 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 2 อยู่ในระดับพึงพอใจมากถึงพึงพอใจมากที่สุด โดยมีการจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย (Lecture) การอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (SBL) และมอบหมายงานแผนที่ความคิด (Mind Mapping) ซึ่งสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอภิปรายกลุ่มคือ การคิดวิเคราะห์ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การสื่อสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำงานเป็นทีม และกล้าแสดงออก สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองคือ การแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า การบริหาร การตัดสินใจแก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม สิ่งที่ได้เรียนรู้จากมอบหมายงานแผนที่ความคิดคือ การวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ การทบทวน

เนื้อหาที่เรียน และทำให้เข้าใจเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น (อรุณี ศรีสุยั้ง และ วิไลลักษณ์ เผือกพันธ์, 2564)

วัตถุประสงค์

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอการพัฒนาการเรียนการสอน วิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 2 สรุปและข้อเสนอแนะเพื่อจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 2

เนื้อหาและการอภิปราย

1. การพัฒนาการเรียนการสอน

1.1 ธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน

แบ่งผู้เรียนตามลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างกันเป็น 4 แบบ (David A. Kolb, 2022) ได้แก่

แบบที่ 1 ผู้เรียนที่ถนัดจินตนาการ (Imaginative learners) เนื่องจากผู้เรียนมีการรับรู้โดยการผ่านประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมและใช้กระบวนการในการจัดกระทำต่อข้อมูลด้วยการสังเกตอย่างพิจารณาไตร่ตรองในแต่ละกิจกรรม ดังนั้นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีสไตล์การเรียนรู้ในกลุ่มนี้คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนรับรู้ข้อมูล โดยการผ่านการอ่าน ฟัง สังเกต และบันทึกข้อมูล

แบบที่ 2 ผู้เรียนที่ถนัดการวิเคราะห์ (Analytic learners) ผู้เรียนมีการรับรู้ผ่านทางความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรมและใช้กระบวนการในการจัดกระทำต่อข้อมูลด้วยการสังเกตอย่างไตร่ตรอง ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีสไตล์การเรียนรู้ในกลุ่มนี้คือ การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้อภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น วิเคราะห์ และจัดระบบข้อมูล



แบบที่ 3 ผู้เรียนที่ถนัดใช้สามัญสำนึก (Commonsense learners) ผู้เรียนมีการรับรู้ผ่านทางความคิดรวบยอดที่เป็นนามธรรมและชอบใช้กระบวนการลงมือกระทำ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีสไตล์การเรียนรู้ในกลุ่มนี้คือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ สืบค้นเพื่อรวบรวมข้อมูล

แบบที่ 4 ผู้เรียนที่ถนัดในการปรับเปลี่ยน (Dynamic learners) ผู้เรียนมีการรับรู้ผ่านประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมและชอบใช้กระบวนการลงมือกระทำ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีสไตล์การเรียนรู้ในกลุ่มนี้คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปทดลองใช้ สร้างสรรค์ คิดประดิษฐ์ แก้ปัญหา ในสถานการณ์ต่าง ๆ

1.2 การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรได้นำคุณลักษณะทั่วไปดังกล่าวของผู้เรียนมาพิจารณาเพื่อที่จะจัดการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะผู้เรียนให้มีความรู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายและเกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้ เป็น “3Rs and 7Cs” (ชนิดาภา ขอสุข, 2560) 3Rs คือ ความรู้ ความสามารถทางด้าน การอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ (Reading, Writing, Arithmetic) 7Cs ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา (Critical thinking and problem solving) ทักษะการคิดริเริ่ม และสร้างนวัตกรรม (Creativity and innovation) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนการทัศน์ (Cross-cultural understanding) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork & Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ

(Communications, Information & Media literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing & Information and Communication Technology literacy: ICT) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career & Learning skill) นอกจากนี้แซปแมน (ทิตินา แซมมณี, 2555) ได้เสนอทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนไว้อีก 7 ประการ ได้แก่ 1) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์หรือทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical thinking) คือ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และเข้าใจความสัมพันธ์ เชื่อมโยงของระบบ ต่าง ๆ ทั้งระบบ ที่เกี่ยวกับมนุษย์และธรรมชาติ 2) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving) คือความสามารถในการตั้งคำถามที่ถูกต้อง เหมาะสมเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ รวมทั้งกระบวนการหาคำตอบ และการประเมินความสำเร็จของวิธีการแก้ปัญหา 3) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creativity) คือ ความสามารถในการคิดนอกกรอบความคิดเดิม มีความคิดริเริ่ม และกล้าเสี่ยง 4) ทักษะการสื่อสาร (Communication) คือ ความสามารถในการสื่อความหมาย เช่น สามารถพูด เขียน และใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร เป็นต้น 5) ทักษะการพัฒนา ลักษณะนิสัยส่วนตัว (Character) คือ ความสามารถในการเข้าใจ ตนเองและการปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ให้เกียรติและเคารพผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเป็นพลเมืองดี 6) ทักษะการเป็นผู้นำ (Leadership) คือ ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและความร่วมมือ สามารถนำกลุ่มคนให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งต้องอาศัยความฉลาดทางด้านสังคม อารมณ์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น 7) ทักษะการยอมรับพันธะ (Commitment) คือ ความสามารถที่จะยอมรับความแตกต่าง หลากหลายและการพึ่งพากัน ทั้ง



ทางด้านวัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงความสามารถในการพัฒนาเป้าหมายของชีวิตเพื่อความดีที่ยิ่งใหญ่ขึ้น เท่าที่นำมากล่าวจะเห็นว่าทักษะการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ที่เสนอมานั้นส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันทั้งในด้านทักษะความรู้ที่เป็นแกน ทักษะกระบวนการทางสติปัญญาและทักษะการสื่อสาร โดยใช้เทคโนโลยีและด้านคุณลักษณะของผู้เรียนในด้านคุณธรรมและจริยธรรม

1.3 ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ในประเทศไทย โดยกำหนดเป้าหมายไว้ดังนี้ (กองนโยบายและแผน, 2565)

1) ทักษะการเรียนรู้ (Learning skills)

- การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical thinking) ไม่เชื่อข้อมูลข่าวสารที่ได้รับรู้โดยทันที รู้จักตั้งข้อสงสัยและคำถาม

- การสื่อสารความคิดต่าง (Communication) สามารถสื่อสารความคิดที่แตกต่างให้เข้าใจด้วยเหตุผลที่ดี

- การทำงานร่วมกัน (Collaboration) สามารถทำงานเป็นทีม รู้จักถกเถียง เจรจา ต่อรอง หาข้อยุติและร่วมมือกันทำงาน

- การสร้างนวัตกรรม (Innovation) สามารถคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม อันเนื่องมาจากการทำงานเป็นทีม

2) ทักษะชีวิต (Life skills)

- รู้จักกำหนดเป้าหมายและวางแผน รู้จักวางแผน มองไปข้างหน้า และรู้เป้าหมายของชีวิต

- รู้จักค้นหาทางเลือก ค้นหาทางเลือกที่มีมากกว่า 1 ทางเลือกเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

- รู้จักตัดสินใจ กล้าตัดสินใจเพื่อเลือกหนทางไปสู่เป้าหมาย

- รู้จักรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองไม่ไว้วางใจหรือโอตครวญว่าเป็นความผิดของผู้อื่น รู้จักทบทวนและรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองทำ

- รู้จักยืดหยุ่น หากเป้าหมายแรกที่วางไว้ผิดพลาดจะกลับไปวางแผน และมองหาทางเลือกใหม่เพื่อตัดสิ้นใจ

3) ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology; IT skills)

- รู้จักเสพข่าวสาร สามารถบริหารเวลา และชนิดของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ

- รู้จักวิเคราะห์ข่าวสาร สามารถตั้งคำถามและวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ รวมทั้งค้นหาทางเลือกอื่น

- รู้จักใช้ข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ ต่อการดำรงชีวิต

1.4 การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Learning) ตามทฤษฎีของ

เมซีโรว์ (Mezirow) ผู้บุกเบิกการศึกษาแนวนี้ หมายถึง “กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสะท้อนคิดอย่างจริงจัง (Critical reflection) ที่นำไปสู่การให้ความหมายที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น แยกความแตกต่างได้ชัดเจนขึ้น และบูรณาการความเข้าใจจากประสบการณ์ของตนอย่างแท้จริง การเรียนรู้นี้รวมทั้งการนำเอาความเข้าใจดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ” โดยผู้สอนจัดสภาพการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเผชิญกับประสบการณ์ที่ไม่เป็นไปตามมุมมองเดิมของตน เกิดการใคร่ครวญอย่างมีวิจารณญาณ เกิดกระบวนการสนทนาเชิงวิพากษ์จนนำไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ ดังนั้นการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงในการศึกษาทางการพยาบาลจึงมีเป้าหมายเพื่อสร้างศักยภาพทางการพยาบาลอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการให้บริการ



สุขภาพกับผู้รับบริการ ซึ่งภายใต้กระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงของ Mezirow (ทินกร บัวชู, ณ์ฐฐัฒาท์ สร้อยเพ็ชร, ประภาพร เมืองแก้ว, ปภาดา ชมภูนิติย์ และ ศิริพร ฉายาทับ, 2563)

2. วิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุงครรภ์ 2

2.1 ลักษณะวิชา

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ที่มีภาวะเสี่ยงและมีปัญหาสุขภาพ การประเมินและการคัดกรองภาวะเสี่ยง การส่งต่อ การช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพ การเตรียมและช่วยเหลือในการตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ และการทำสูติศาสตร์หัตถการ การดูแลทารกแรกคลอดที่มีภาวะเสี่ยงและมีปัญหาสุขภาพ การส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างมารดา ทารกและครอบครัว โดยใช้กระบวนการพยาบาลในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในการสร้างเสริม ป้องกัน ดูแลและฟื้นฟูสภาพ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และยึดหลักความปลอดภัยของผู้ป่วย การดูแลด้วยความเอื้ออาทรด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ และคุณธรรมจริยธรรม

2.2 วัตถุประสงค์รายวิชา

1) แสดงออกถึงการใช้ความรู้ความเข้าใจในหลักศาสนา หลักจริยธรรมในการดำรงตนและประกอบวิชาชีพ

2) มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ทางวิชาชีพการพยาบาล ระบบสุขภาพ และปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและระบบสุขภาพของมารดาที่มีภาวะเสี่ยงและมีปัญหาสุขภาพ มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรม สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมโลกที่มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพและ

ประชาชน และการนำไปใช้ในการพยาบาลแก่มารดาและทารกที่มีภาวะเสี่ยงและปัญหาสุขภาพในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด การประเมินและการคัดกรองภาวะเสี่ยงและการส่งต่อ การช่วยเหลือและฟื้นฟูสภาพ การส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างมารดาทารกและครอบครัว การเตรียมการช่วยเหลือในการตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษและการทำสูติศาสตร์หัตถการ การแก้ไขปัญหาสุขภาพ โดยสนับสนุนการมีส่วนร่วมของครอบครัว มุ่งเสริมสร้างศักยภาพของบุคคล ครอบครัวในการดูแลตนเอง

3) สามารถนำข้อมูลและหลักฐานไปใช้ในการอ้างอิงและแก้ไขปัญหาย่างมีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยใช้องค์ความรู้ทางวิชาชีพ และที่เกี่ยวข้องรวมทั้งใช้ประสบการณ์เป็นฐานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ปลอดภัยและมีคุณภาพในการให้การพยาบาลมารดาและทารกที่มีภาวะเสี่ยงและปัญหาสุขภาพในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบททางสุขภาพที่เปลี่ยนไป

4) แสดงความรับผิดชอบต่อนตนเอง หน้าที่ วิชาชีพ องค์กรและสังคมเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อมารดาและทารกที่มีภาวะเสี่ยงและปัญหาสุขภาพในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด

5) สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 การพัฒนาผลการเรียนรู้

1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติการพยาบาลมารดาทารกด้วยความเมตตากรุณา เอื้ออาทรด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ คุณธรรม จริยธรรม กฎหมายและสิทธิของผู้ป่วย โดยใช้



แบบประเมินทักษะการเรียนการสอนในสถานการณืจำลอง

2) ด้านความรู้ โดยใช้แบบทดสอบ

3) ด้านทักษะทางปัญญา สังเกตการนำเสนอกรณีศึกษาในการอภิปรายกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินนำเสนอกรณีศึกษาในการอภิปรายกลุ่ม ประเมินความสามารถในการเชื่อมโยง โดยใช้แบบประเมินรายงานการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา และสังเกตการคิดวิเคราะห์ในการวางแผนและปฏิบัติการพยาบาลมารดาและทารก โดยการนำข้อมูลจากการประเมินสภาพมารดาและทารกที่มีภาวะเสี่ยง และการตัดสินใจแก้ไขปัญหาทางการพยาบาลโดยประยุกต์ใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบประเมินทักษะการเรียนการสอนในสถานการณืจำลอง นอกจากนี้ยังประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และเชื่อมโยงแผนที่ความคิด โดยใช้แบบประเมินแผนที่ความคิด

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ประเมินความรับผิดชอบเตรียมตัวนำเสนอกรณีศึกษาในการอภิปรายกลุ่ม โดยใช้แบบประเมินนำเสนอกรณีศึกษาในการอภิปรายกลุ่ม สังเกตความรับผิดชอบปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายร่วมกับทีมพยาบาลในสถานการณืจำลอง โดยใช้แบบประเมินทักษะการเรียนการสอนในสถานการณืจำลอง

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์ทางตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสังเกตการนำเสนอกรณีศึกษาในการอภิปรายกลุ่ม โดยแบบประเมินนำเสนอกรณีศึกษาในการอภิปรายกลุ่ม ประเมินความสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษในการเขียนรายงาน โดยใช้แบบประเมินรายงานการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา และสังเกตการสื่อสารและการถ่ายทอดข้อมูล

ที่เกี่ยวข้องกับภาวะสุขภาพและการดูแลภาวะสุขภาพในสถานการณืจำลอง โดยใช้แบบประเมินทักษะการเรียนการสอนในสถานการณืจำลอง

สรุปข้อเสนอแนะเพื่อจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและผดุงครรภ์ 2

1. การจัดการเรียนการสอนแบบบรรยาย (Lecture) การสอนแบบบรรยายผู้เรียนจะมีกิจกรรมร่วมได้น้อย และพบว่านักศึกษาบางส่วนยังขาดความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้สู่การฝึกปฏิบัติ ทั้งนี้ถ้าหากมีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และส่งเสริมความสามารถในการคิด น่าจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาทักษะที่จำ เป็นในการเป็นผู้เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ (มณีนรัตน์ พันธุ์สวัสดิ์ และคณะ, 2558)

2. การอภิปรายกลุ่ม (Group discussion) การอภิปรายกลุ่มที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนควรใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น โดยการใช้คำถามที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดหาคำตอบในระดับที่สูงกว่าระดับความจำ เช่น การใช้คำถาม ทำไม อย่างไร เพราะเหตุใด เป็นต้น ผู้สอนเป็นเพียงผู้เชื่อมโยงความคิดเห็นของผู้เรียนรวมทั้งเป็นผู้สรุปเนื้อหาสาระของบทเรียนเพื่อฝึกทักษะการคิด การฟัง การพูด และการแสดงความคิดเห็นให้บรรลุวัตถุประสงค์ของบทเรียนนั้น ๆ (ฉวี เบาทรวง, นันทพร แสนศิริพันธ์, จริญญาพร ศรีสว่าง, สมพิศ อำไพ และ สุจิตรา ชัยวุฒิ, 2556)

3. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation-Based Learning: SBL) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริง



ช่วยส่งเสริมทักษะความสามารถในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาทางการพยาบาลโดยประยุกต์ใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ช่วยในการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน เพื่อให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์จริงทำให้เกิดความมั่นใจก่อนการฝึกปฏิบัติในหอผู้ป่วยจริง ช่วยลดเวลาในการเรียนรู้เมื่อไปปฏิบัติกับผู้ป่วย ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วยลดลง ทำให้ผู้ป่วยปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งควรจัดให้ผู้เรียนได้เข้าสถานการณ์จำลองเสมือนจริงทุกคน (ดวงใจ พรหมพยัคฆ์, วราภรณ์ สัตยวงศ์, จุฑามาศ รัตนอัมภา, ภาวดี เหมทานนท์ และ วิไลพร รังควัด, 2562; Briscoe. J., Mackay, B. & Harding, T., 2017)

4. การมอบหมายงานแผนที่ความคิด (Mind mapping) เพื่อส่งเสริมทักษะทางปัญญาให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทางด้านความคิดอย่างเป็นระบบ โดยการเขียนแผนที่ความคิด ผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์ที่สูงขึ้น โดยด้านความคิดริเริ่ม ด้านความคิดคล่องแคล่ว ด้านความคิดยืดหยุ่น และความคิดละเอียดลออ รองลงมาด้านการนำไปใช้ สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ (วันเพ็ญ นันทะศรี, 2560)

เอกสารอ้างอิง

กองนโยบายและแผน. (2565). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21*. สืบค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://plan.vru.ac.th/?dt_portfolio=%E0%B8%97%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B0%E0%B9%81%E0%B8%AB%E0%B9%88%E0%B8%87%E0%B8%A8%E0%B8%95%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A9%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88-21

ฉวี เบาทรวง, นันทพร แสนศิริพันธ์, จริยาพร ศรีสว่าง, สมพิศ อำไพ และสุจิตรา ชัยวุฒิ. (2556). ผลการสอนแบบอภิปรายกลุ่มต่อความรู้ทางการผดุงครรภ์และความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล. *พยาบาลสาร*. 40(ฉบับพิเศษ); 68-78.

ชนิดาภา ขอสุข. (2560). แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพด้านการศึกษาพยาบาลศาสตร์ในศตวรรษที่ 21. *วารสารราชธานีนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ*. 1(2); 1-13.

ดวงใจ พรหมพยัคฆ์, วราภรณ์ สัตยวงศ์, จุฑามาศ รัตนอัมภา, ภาวดี เหมทานนท์ และ วิไลพร รังควัด. (2562). ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเสมือนจริงร่วมกับการส่งเสริมทักษะการสะท้อนคิดของนักศึกษาพยาบาลต่อพฤติกรรมการสะท้อนคิดและความสามารถในการตัดสินใจทางคลินิกของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา*. 25(2); 57-71.

ทินกร บัวชู, ณัฐธิดา สร้อยเพชร, ประภาพร เมืองแก้ว, ปภาดา ชมภูนิศ และศิริพร ฉายาทับ. (2563). การจัดการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง: การประยุกต์ใช้ในรายวิชาการบริหารและการจัดการทางการพยาบาล. *วารสารพยาบาลทหารบก*. 21(3); 20-28.

ทิศนา แคมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์พัฒน์ จันทร์เทียน, ทัดติยา นครไชย, จุริภรณ์ เจริญพงศ์, สัมพันธ์ มณีรัตน์ และดวงทิพย์ อนันต์ศุภมงคล. (2562). การพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์. *วารสารเกษมบัณฑิต*. 20(2); 168-179.

มณีรัตน์ พันธุ์สวัสดิ์, ศรีประไพ อินทร์ชัยเทพ, วราภรณ์ ทินวัง, สิริอร พัวศิริ, นฤพร พงษ์คุณากร, ประภาศรี ทุ่งมีผล และวินัย รอบคอบ. (2558). ผลการจัดการเรียนรู้แบบทีมเป็นฐานต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดอย่างมีวิจารณญาณทักษะการทำ งานเป็นทีม และความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำ ตนเอง ของนักศึกษาพยาบาล.



วารสารการพยาบาลการสาธารณสุขและการศึกษา.
16(2); 92-102.

วันเพ็ญ นันทะศรี. (2560). การพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์
ของนักศึกษาด้วยการเขียนแผนที่ความคิด (Mind Map).
วารสารบัณฑิตศึกษา. 14(64); 43-50.

วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม. (2564). หลักสูตรพยาบาล
ศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560).
มหาสารคาม.

อรุณี ศรีสุยง และ วิไลลักษณ์ เผือกพันธ์. (2564). เอกสาร
มคอ 5 รายวิชาการพยาบาลมารดาทารกและการผดุง
ครรภ์ 2. วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม. มหาสารคาม.

Briscoe, J., Mackay, B., & Harding, T. (2017). Does
simulation add value to clinical practice?:
Undergraduate student nurses' perspective. *Kai
Tiaki Nursing Research*. 8(1); 10-15.

David A. Kolb. (2022). *ธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน*. สืบค้น
เมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2565, จาก
<https://sites.google.com/site/bthreiyerisotmesro/ynwy-thi-5-1>